

Contra ipsam arduiva. Et eodem modo satisfit cunctis difficultatibus, quae in oppositum refragantur, numenta a n. 32. ut procedant in Principe, & judge temporali procedente cum jurisdictione & in forma iij. Iibidem late a judicij in causis Clericorum, illam usurpante, & perturbante: non tamen in hoc chnum. 40. ritativo subficio, nuda defensione, & protectione naturali b, in qua si quis (sudente kk Referuntur plures in d.c. 1. a diabolo) legitimos defensionis modos excescerit, sciat, se statim incidere in Censuras n. 145. & 2. à Bullæ in Cœna Domini, prout expresse declaravit Rot. Romana c, & ex eadem n. 13. vide etiam Bulla clare detegitur, quod nimurum est, cum in re hac defensio naturalis, & Bulla n. 31. in d.c. 1. Cœna Domini confines sint, & utramque unus limes dividit, scilicet; legitimatis, & iterum a n. 234. debitus protectionis modus, quo sublatu, unum fit contiguam d. Qui quidem regius recursus per viam violentiæ illata ab Ecclesiasticis judicibus non solum in his Hispaniarum Regnis practicatur, sed & in cunctis Catholicae religionis & Christianæ Reisentur. cœm seqq. ubi plurime alia recentiorum apparat retro; & ob id mirabiliter ibidem scitur, ac digestum reperitur universum jus Pontificis ad ficium. Sine quo igitur recursu magnas turbationes, injurias & scandala tota respuargumenta, & bliba universalis pateretur, valde utilis & saluberrimus in universum dictus, si cum que a num. 222. moderamine inculpatæ tutela (hoc est, salva semper in omnibus reverentia sanctæ cum multis seqq. Matris Ecclesiæ) praebatur f. Caveant igitur supremi Senatores, ne prætextu potestatis & C. 1. preludio 5. tis licitæ atque permittæ, in reprobam & prohibitam censuram innodati incident, cuius a n. 6. & plurib. causa plerique infelices successus & exemplaria horrenda in sacris literis nobis referuntur, ut in 1. Regum cap. 22. quo legimus de Rege Saül, qui occidi fecit Achimec. & precipue in lec., & alios octaginta quatuor Sacerdotes, ac etiam se intromisit in officio Samuëlis c. 1. in responsio-Sacerdotis, faciendo sacrificium in Galgala, postmodum infelicem finem obtinuit 1. ne ad 3. argum. Regum cap. 13. & de Rege Ozias legitur Paralipomenon 2. cap. 23. relato in cap. nos num. 254. d. D. c. 2. a n. 15. s. 2. q. 7. qui cum voluisse usurpare Sacerdotii officium, quod exercet Azarias, lepra e. Et de singulis percussus fuit, & de Dino maximo Jur. Consult. diegitur, fuisse revelatum cuidam Ere-adnotavimus. 1. mita (ut post Angel. & alios Didac. Perez in l. 17. tit. 3. lib. 1. ordin. col. 144.) esse ad à n. 154. usque ad inferos damnatum, eo, quod non faveret Christianæ Religioni. Varia etiam exempla num. 174. congerit Bobad. in polit. lib. 2. c. 18. à num. 8. Contineantur igitur judices in potestate f. C. 2. à n. 1. & permissa, scilicet; ubi dumtaxat violentiam notoriam ex actorum inspectione repere seqq. & c. 1. præl. rint, & unum denique sciendum; quod licet vis variis modis applicetur; tamen violatio 4. & pluribus locis, ut suæ lentia proprius quadrat oppressioni factæ à judge litiganti, juxta ea quæ latè congerit perius hoc proœc. Card. Tusc. pract. conclus. lit. V. conclus. 214. à n. 1. & per tetam, tom. 8. mio adnotavi.

TRACTATUS DE REGIA PROTECTIONE VI OPPRESSORUM APPELLANTUM. P A R S P R I M A.

C A P U T I.

Quæ sit supremi Principis potestas, quoniam jure sustineri valeat in admenda viâ Judicibus Ecclesiasticis illata, & de ejus origine, & principio, ubi plura fundamenta (tum utilia, tum protectionis justificationi omnino necessaria) inseruntur, hactenus à nemine considerata.

S U M M A R I U M.

- 1 Recursus ad Regem, seu Senatores regios pro evitandis violentiis ab Ecclesiasticis judicibus extortis, in tripli esse differentia tradit Author.
- 2 Recursus ad Regem, seu Senatum Regium pro retentione Bullarum Apostolicarum in derogationem patronatus Regii, seu laicorum, & naturalitatis juris, ab exteris, seu naturalibus imputatarum, fit.
- 3 Recursus ad Regem, & Senatum quoties Ecclesiasticus de laico, & causa profana cognoscere vult, quo casu auto de legos decernitur.
- 4 Casus mixti fori, & quibus laicus judex de Ecclesiasticis vel Ecclesiasticus de laicis cognoscere possint remissive.
- 5 Recursus ad Regem, & Senatum, quoties judex Ecclesiasticus vim fieri proponitur non deferens justa & legitima appellationi, fit.
- 6 Recursus pro violentia in non deferendo appellationi justa, est casus intactus dubias continens questiones, non tales, & alias non hucusque secundum recursus istius naturam applicatas.
- 7 Authoris institutum precipuum est de hac tertia violentiarum specie tractare.
- 8 Nullus buchesque nec Jarifa, nec Theologus materiam tangens definit in errore inveniri sive in principiis, sive in terminis, vel natura hujus cognitionis. Ea quo docti sunt, male probantur per eos, qui à domo absuerunt, ibidem.
- 9 Opus in sex dividit partes Author.
- In prima parte agitur de materia, forma hujus recursus, justificatione, modo & stylo procedendi, & de his que ad Senatum non trahuntur, ibidem.
- 10 In secunda parte de violentiis, que contingunt in delegata delatione appellationis ab interlocutoriis.
- 11 In tercia parte tractatur de violentiis appellationis delegata à diffinitivis, & in 4. parte de violentiis appellationis delegata in executivis, & executoribus, & eorum excessibus.
- 12 In 5. parte de justa Bullarum retentione, & quibus causa Salgado de Protect. Reg.
- 13 In 7. parte variarum, & practicabilium questionum resolutio tangentium materiam, de qua Author continuatur.
- 14 Verb. l. 36. tit. 5. lib. 2. recop. notantur, & explicantur.
- 15 Hoc c. 1. ad justificationem tantum hujus recursus pertinet non ad modum procedendi, de quo c. 2. Author scribit.
- 16 Jure, & consuetudine est attributa facultas, & potestas Regibus Hispania propulsandi violentias, & tollendi oppressiones à judicibus Ecclesiasticis factas. Doctores materiam attingentes refert Author, ibid.
- 17 Sex annis ante Cevallos Author hec scripta habebat. Ter eandemmet materiam transcripsit Cevallos, ibid.
- 18 Hujus Scriptura testimonium, & quo tempore agitata sit, invocat Author.
- 19 Doctores licet justificationem hujus recursus pertinaverint: non tam amplè, quin plura necessaria, & à quibus tota dependet radii potestatis, omiserint.
- 20 Questiones quibus specialiter causis violentiam adesse cognoscatur Author omnes omiserunt, quas nimis labore, & doctissimum suscitat Author devolvit.
- 21 Cevallos licet aliquot violentie causas terigit; tamen ad causas de autos de legos, dumtaxat, quos Author ad plures allegatos Doctores superius renigit, eoque hic, omissit, nova inducens.
- 22 Scriptores debent apes imitari ex autoritate Senecæ.
- 23 D. l. 36. recop. declaratur, ut non sit novi juris iudicativa.
- 24 Qui declarat, nihil novi facit, sed rei existentiam demonstrat.
- 25 Princeps secularis non potest legem promulgare circa Ecclesiasticas personas, aut res spirituales, sed in corroborationem juris Canonici, & naturalis secus. L. Regia disponit in auxilium juris Canonici, prohibentis violentias oppressiones, ibidem.
- 26 Rex Hispania est supremus Princeps, non recognoscens Superiorum, nec Imperio subest.
- Assertioni Regis Hispaniæ statim est, cum probet in favo proprio, ibidem.
- 27 Assertioni Princeps maximè in antiquis probat, etiam in prejudicium tertii.
- Doctori afferenti consuetudinem, credendum est, ibid.
- 28 Contraria, que impugnant supremi Regis potestatum tollendi violentias ab Ecclesiasticis factas, referuntur. Concil. Trid. sess. 25. c. 3. verba narrantur, ibid. circa hunc regium recursum.
- 29 Concil. Trid. sess. 25. c. 20. notatur.

6 De Regia Protect. vi oppress. appell.

- 30 Bulla in Cœna Domini declarantur verba tangentia violentiarum recursus.
 31 Locus Sese ad intellectum dicit Bulla traditur.
 32 L. Regia referunt afferens consuetudine immemoriali competere Regi potestate tollendi violentias.
 Consuetudo immemorialis habet vim rituali, & privilegiū, quando non constat de injuio seu invalido principio, ib.
 33 Juris Canonici decreta disponunt, ut causa clericorum, super rebus suis temporalibus & spiritualibus, ad sencales judices non trahantur.
 34 Mala fides videretur considerari in Principe, & Senatoribus cognoscitibus per viam violentie contra decreta Canonica.
 Laicus possidens spiritualia semper presumitur esse mala fide, ibidem.
 Consuetudo immemorialis non habet effectum, ubi datur mala fides, ibidem.
 35 Consuetudo prejudicialis statui Ecclesiastico, & contra libertatem Ecclesie, omni jure probita, & reprobata est.
 36 Consuetudo immemorialis non suffragatur, ubi datur in praescribite incapacitas.
 Laicus non se intromittit in spiritualibus, & eis annexis nisi de licentia Pontificis, & in casibus à jure concessis expressè, ibidem.
 37 Lex, consuetudo, seu statutum regulatur à potestate inducentis consuetudinem.
 Laici non possunt inducere legem, aut consuetudinem contra Clericos ex defectu potestatis, & jurisdictionis, ibidem.
 Consuetudo mere civilis non potest Clericos ad observationem astringere, ibidem.
 38 Immemorialis facit presumere privilegium præcessisse, & Principem concessisse.
 Privilegium sponte concessum à Principe, potest illud revocare, ibidem.
 39 L. Regiam 36. recop. nervosè defendit Author, & juris naturalis esse declaratoriam affirmat, jure etiam divino Canonico fundatam.

Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas tuas edoce me: dirige me in veritate tua: & doce me: Psalm. 24. Hujus recursus, & Regia protectionis extrajudiciale, & extraordinaria cognitionem (tot summa difficultate casuum diversorum frequentia respectu innodatum, & involutum) usibus supremi regiminis, ad obviandas judicium Ecclesiasticorum violentias, attributam, & à necessitate mito modo inventam, in triplici esse generica differentia, reperio.

Primo enim modo aditus, & recursus conceditur ad Principem, ejusque suprema tribunalia, pro Bullarum legitima detentio, quæ in derogationem juris Regii patronatus, aliorumque laicorum, ac naturalitatis iuris, extra summi Pontificis voluntatem, sive ab exteris, sive à Regnicolis impetrantur, ne illis utantur, donec (præmissa legitima ab eisdem supplicatione) summus Pontifex melius de veritate informatus quid senferit, quidve voluerit, aliud provideat, de qua violentiarum specie variis questionibus, & difficultatum resolutionibus ornata, inferiorius amplissimè egimus in 5. parte, à cap. 1. cum sequentibus.

Secundo modo, iste patet aditus; & salubre refugium ad supremam Majestatem; quoties judex Ecclesiasticus mittens falcam in messem alienam, de mere laico, re simul mere profana cognoscens; Regiam temporalem jurisdictionem usurpat, propria limitibus non contentus, quod querelam de autos de legos, practici vocant, de qua violentia specie cum doctissimus Castell. à Bobadilla in sua politica, lib. 2. cap. 17. & 18. latissime etiam per Martam, tract. de jurisd. 2. p. per tot. & etiam 3. & 4. ac per totū tractatum, qui alios plurimos

referunt, præcipue Bobadilla, qui cuncta cumulans, infinitos penè causas congregavit, tum mixti fori, tum etiam & quando, inter personas, seu res Ecclesiasticas laicus & judex cognoscere potest, aut Ecclesiasticus inter laicos, exactissime, docteque tractavit; ita ut vix aliquid in hujus articuli materia desiderabis; quin ejus resolutionem apud illum summa casuum quorundam distincione reperies, quapropter ut justissime excusat ad eum te libertissime remitto, quia amplius non tracto, videbimus etenim jam tacta transcribere; & alienos labores surripere, quod à lectoris auribus abhorret, & docto viro alienum est, sed novas difficultates subvertere, & alterare.

Tertios, & frequentior modo, ad Regem, & ejus tribunalia suprema recurritur per hanc viam violentia; quoties judex Ecclesiasticus vim facit non deferens appellationi legitimæ, & jure Canonico approbatæ, interdum ea spreta, superioris, & summi Pontificis jurisdictionem contemnens, contra jas exequitur, partes spoliando, & appellante excommunicatione violenter plectendo, qua violentiarum, & recursus species, quam utiles & practicabiles questiones, quam ingentes difficultates complectatur, sive quia quantumpli à Doctoribus sunt omisæ, & inectæ (ut in discursu hujus Tractatus videbimus) sive quia tactæ violentiarum principis, regulis & naturæ non sunt applicatae, & coequatae, nemo qui vel judicando, vel patrocinando supremis tribunalibus in dies assilit, ignorare potest, cuius præcipuis hic erit sermo noster, & utilissimum, summè; necessarius tractatus, cuius materiam (loquendo moraliter) impossibile est, ut alias quantumvis doctus vir, quam qui longo usu, & casuum frequentium expertus, in supremis tribunalibus continuè versatur militaverit, tractare possit, ejusque ingentes difficultates, & naturam explicitè callet, prout experimento quotidie cognovimus. Vix etenim aliquis extra Senatores, vel Advocatos Regalium tribunalium (ubi dumtaxat hæc materia violentiarum cuditur, & versatur) eam attigit, sive Theologus, sive Jurista, quin, vel in terminis vel in principiis, & natura errari, ac defuerit; eorum enim, quæ in domo sunt, domi non stantes, quomodo legitimè testes esse possint?

Hinc igitur nostrum Tractatum (ut cum distinctione, & summa claritate procedatur) in sex partes dividere, melius, ac commodius censui. In prima enim tractatur de materia, & forma hujusmodi violentiarum recursus, hoc est, de ejus justificatione, de qua in hoc cap. 1. de modo, formâ, & stylo procedendi, & de difficultatibus, circa processum oriundis, ac de iis quæ ac suprema præatoria non vehantur per hanc viam violentia à capite secundo, & sequentibus. In secunda tractatus parte agitur de violentiis quæ contingunt in denegata delatione appellationis emissæ præcipue ab interloquitoribus.

In tercia autem parte tractatur de violentiis continentibus in denegata delatione appellationis, præcipue à diffinitivis. In quarta autem discutiuntur violentiæ tangentes denegatam delationem appellationis ab exequitorialibus, exequitoribus, & eorum excessibus, materia quidem subtilissima, & nimis practicabilis, præcipue in tribunalibus superioribus, dilucidè tractata. In quinta autem parte agitur (ut superiorius dixi, ad principium) de justa Bullatum retentione, & quibus casibus locum habeat, ac etiam de violentiis admisis per judices conservatores, sive in procedendo, sive in non defendendo, justis appellationibus; ac etiam de violentiis tangentibus processus, & exequationes exequitorum Apostolicarum gratiarum. In sexta autem & ultima hujus tractatus parte, variarum ac practicabilium questionum resolutiones annectuntur, quæ materiam tangunt, & tractatum perficiunt, illūque & utilem, & illustrem reddunt.

Et

Pars I. Cap. I.

7

Et pro totius operis introductione, ut clarius cognoscatur, & justificationis detur fundamentum; premitenda sunt mirabilis legis Regia 36. tit. lib. 2. recopilacionis verba, quæ ita transcripta recitentur.

Por quanto assi por derecho como per costumbre immemorial, nos pertenece alcar las fuerzas, que los jueces Ecclesiasticos, y otras personas hacen en las causas, de que conocen, no otorgando las appellaciones, que dellos legitimateamente son interpuestas. Porende mandamos a nuestros Presidentes, y Oidores de las nuestras audiencias de Valladolid, y Granada; que quando alguno viniere ante ellos, quedando se, que no se le otorga la appellacion, que justamente interpore de algun juez Ecclesiastico, den nuestras Cartas en la forma acostumbrada en nuestro Consejo, para que se otorgue la appellacion; y si el juez Ecclesiastico no la otorgare, manden traxer a las dichas nuestras audiencias el proceso Ecclesiastico originalmente, el qual trahido, sin dilacion lo vean, y si por el les constare, que la appellacion esta legitimamente interpuesta, alzando la fuerza provean, que el tal juez la otorgue, &c. & alia prosequitur verba, quæ magis pertinent ad modum procedendi in hac extrajudiciali cognitione recursus, quæ in princ. c. sequentis referuntur, cuius proprius locus est, cùm hoc cap. de justificatione tantum, quatenus tangit ad Theotram, tractemus; & cum hac lege concordat l. 2. tit. 6. t. 1. & l. 7. tit. 2. l. 3. recopil. comprobant etiam alia plura juris Canonici decretorum, quorum nomenclatura protinus recensenda erit.

16 Præcipuum igitur nostræ legis Regia conclusionem;

ut Regibus Hispanis jure, & consuetudine sit attributa facultas, & potestas propulsandi violentias, & oppressiones factas à judicibus Ecclesiasticis, sive inter clericos, sive inter laicos, plurimi nostri juris professores, tam exteri, quam Regnicolæ amplissimè exornant iuribus, & rationibus Auctor. in additio. ad repetit. clem. v. de off. ord. gl. 2. fall. 30. Carol. de Grass. gl. 1. regal. Francia. jure 7. Rebut. 3. com. tit. de appell. tanquam ab abuso, Montal. in reperto. verb. Rex. in fin. fol. 115. Martinus Nava. in cap. cum contingat rem. 1. col. 1. cum seqq. idem Navarr. in manuali latino. c. 27. n. 69. Avendan in c. 1. prat. n. 3. l. 1. & c. 6. n. 12. l. 2. Castel. in l. 49. Tauri. n. 3. Aviless. in cap. prætor. 1. verbo mandamus, n. 8. cum seqq. Villalob. in erario comm. opinio. lit. C. n. 25. f. 16. defendit Chaqueria. in dec. Pedemont. 30. per totum, late Salced. in additio. ad præv. Bera. Diaz. c. 102. lit. A. verd. violentia illatores. Paz in praxi. tom. 1. temporis. c. 1. à n. 23. Greg. Lopez in l. 1. tit. 13. p. 2. verb. ninfuerça, latissime Bartolome Humad. in eadem l. 3. d. verb. ninfuerça gl. 4. ex n. 1. p. 2. f. 37. pulchre Vivald. in candulabro Ecclesia. in explanatione Bulla Cœna Domini, casu 14. ex num. 102. & optimè casu 16. n. 11. Olan. antinomia jus lit. S. n. 76. Mexia super l. Toret. in 2. fund. 11. p. n. 47. fol. 107. nostras Joan. Garcias, vir Doctissimus, omniæ laude dignissimus, in tr. de nobil. gl. 9. in 51. & seqq. Segur. in dillio jud. 2. p. c. 7. n. 12. optimè Dominus Praeful Cov. in præt. quæst. c. 35. vers. cæterum in hac Regia, & Castellana, &c. cum seqq. & in vers. 5. allegat Mart. ab Aspilqueta in d. c. cum contingat, Joan. Gutier. præt. quæst. civil. 1. q. 20. per totam. & idem dejuran. confirm. l. 1. c. 12. n. 3. 6. Castel. à Bobad. in sua polit. l. 2. c. 16. à n. 91. & seqq. Azeved. in l. 3. tit. 6. l. 1. recopil. Cæned. in collecta. ad decretal. collecta. 17. per totam, & idem ad decret. collect. 5. Asia. de exhiben. auxil. fund. 24. Olivanus. de jure fisici. c. 30. n. 3. & c. 11. n. 54. & 36. Sece de inhibit. c. 7. §. 1. §. 2. §. 3. & §. 4. & novissimè in 2. tom. decisi. scribit unam epistolam ad Regem per totam, in eodem tom. decisi. 114. per totam, late etiam Pacianus consil. 164. à n. 23. cum pluribus seq. Fontan. de partis nuplia. & gl. 3. concl. 4. à n. 8. & n. 17. & gl. 13. claus. 14. p. 3. à n. 12. cum seqq. Sim. de Catbol. in lit. iii. 55. n. 45. Didac. Perez. in l. 2. tit. 1. l. in gl. puden. conser. pag. 197. princ. Henriq. in sum. l. 10. c. 3. n. 4. optimè Morla 1. p. tit. 2. q. 14. n. 4. Hierony. Llam. 1. p. method. c. 19. pag. 93. & in

Igitur præcitat Doctores, licet in genere, & in communis de Regum recursus justificatione tractarint (de qua nos in hoc cap. 1. duntaxat tractamus) tamen non tam amplè, quin nostra continua meditatione labore constictæ, plurima servarent intacta fundamenta, tum mirabilia, tum omni modo rei, de qua agimus, necessaria, (prout suis locis adnotabo.) quibusque totum hujus operis pondus nisi apparebit.

Cæteræ autem questiones, & difficultates, quæ infinita penè sunt, & ingentes materiam nostram tangentes, scilicet, quibus specialiter calibus violentiam adesse cognoscatur, ab omnibus Doctribus omisæ sunt, tanti operis labore aufugientibus, quod & ego feci, si nimia plurimam amicorum doctissimorum persuasione in dies non fuisset pressus; nec immemoria me arguat nemo, cùm Cevall. in d. 5. tom. communis opinio. aliquos inseruit calus violentie, qui quidem pertinent duntaxat ed violentias de autos de legos, dictos (prout in se pauca ad principium hujus capit. lib. 1. Tit. 13. p. 2. verb. ninfuerça, latissime Bartholome Humad. in eadem l. 3. d. verb. ninfuerça gl. 4. ex n. 1. p. 2. f. 37. pulchre Vivald. in candulabro Ecclesia. in explanatione Bulla Cœna Domini, casu 14. ex num. 102. & optimè casu 16. n. 11. Olan. antinomia jus lit. S. n. 76. Mexia super l. Toret. in 2. fund. 11. p. n. 47. fol. 107. nostras Joan. Garcias, vir Doctissimus, omniæ laude dignissimus, in tr. de nobil. gl. 9. in 51. & seqq. Segur. in dillio jud. 2. p. c. 7. n. 12. optimè Dominus Praeful Cov. in præt. quæst. c. 35. vers. cæterum in hac Regia, & Castellana, &c. cum seqq. & in vers. 5. allegat Mart. ab Aspilqueta in d. c. cum contingat, Joan. Gutier. præt. quæst. civil. 1. q. 20. per totam. & idem dejuran. confirm. l. 1. c. 12. n. 3. 6. Castel. à Bobad. in sua polit. l. 2. c. 16. à n. 91. & seqq. Azeved. in l. 3. tit. 6. l. 1. recopil. Cæned. in collecta. ad decretal. collecta. 17. per totam, & idem ad decret. collect. 5. Asia. de exhiben. auxil. fund. 24. Olivanus. de jure fisici. c. 30. n. 3. & c. 11. n. 54. & 36. Sece de inhibit. c. 7. §. 1. §. 2. §. 3. & §. 4. & novissimè in 2. tom. decisi. scribit unam epistolam ad Regem per totam, in eodem tom. decisi. 114. per totam, late etiam Pacianus consil. 164. à n. 23. cum pluribus seq. Fontan. de partis nuplia. & gl. 3. concl. 4. à n. 8. & n. 17. & gl. 13. claus. 14. p. 3. à n. 12. cum seqq. Sim. de Catbol. in lit. iii. 55. n. 45. Didac. Perez. in l. 2. tit. 1. l. in gl. puden. conser. pag. 197. princ. Henriq. in sum. l. 10. c. 3. n. 4. optimè Morla 1. p. tit. 2. q. 14. n. 4. Hierony. Llam. 1. p. method. c. 19. pag. 93. & in

Et hujus prioris capit. materia respectu, ita me geram, ut eo utar modo, quem tradit Seneca, in Epist. 8. 22. lib. 12. dum loquendo de Scriptoribus; in hac inquit: Nos quoque apes debemus imitari, & quæcumque ex diversa lectio concessimus, separare; melius enim distincta servantur; deinde adhibita ingenii nostri cura & facultate in unum saporem varia illa libamenta confundere, ut etiam apparuerit, unde sumptum sit, appareat. Quod in corpore nostro videmus, sine illâ operâ nostra facere naturam, alimenta, quæ accipimus, quandiu in sua qualitate perdurant, & solida innatant stomacho onera sunt; at cum ex eo quod erat, mutata sunt, tunc demum in vires, & in sanguinem transeunt: idem in his, quibus aluntur ingenia, præstemus, quæcumque hausimus, non patiamur integra esse, ne aliena sunt, sed concoquamus illa, &c.

Et in primis pro nostra legis Regia justificatione, duro

A 4